

Woordpakket 5

het bureau	de overdracht	de route	(de) militair
wanhopig	het politiebureau	de souvenirs	populair
het cadeautje	de nota	de limousine	de echtgenote
de documentaire	het cadeau	de mayonaise	het niveau
de anekdote	(de) parlementair	de journalist	enthousiast

1 Schrijf de woorden van het woordpakket bij het juiste voorbeeldwoord.

woorden net als bureau	28
_____	_____
_____	_____
_____	_____

woorden net als journalist	29
_____	_____
_____	_____
_____	_____

woorden net als militair	30
_____	_____
_____	_____
_____	_____

woorden net als over	44
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
!	Verenkelen: na een lange klank (<i>aa, ee, oo, uu</i>) verenkelen je.

2 Vul in: **eau**, **ou** of **ai**.

politiebur_____ s_____venirs cad_____tje enth_____siast
popul_____r lim_____sine niv_____ r_____te
mayon_____se document_____re j_____rnalist milit_____r

3 Kleur de woorden met verenkeling rood.

horloge	komkommer	elektronen	uitgenodigd	boerderijen
kosten	roman	bonnen	verloren	porie

4 Vul in: **o** of **oo**.
Schrijf het woord over.

d_____cumentaire _____
_____verdracht _____
p_____pulair _____
d_____rbreken _____
b_____reiland _____
p_____litie _____
may_____naise _____
gr_____thandelaar _____
_____ntkn_____ping _____
bi_____l_____gisch _____

5 Rangschik de woorden alfabetisch.

militairen – enthousiasme – douche – echtgenote – journaal –
mayonaisepot – journalistiek – enthousiasteling

1 _____ 2 _____ 3 _____
4 _____ 5 _____ 6 _____
7 _____ 8 _____

▲ Klaar? Zet een kruisje.
Maak oefening 4 op blz. 62.

Hoofdletters + controledictee

Je schrijft een hoofdletter bij:	
• het eerste woord van een zin	56
→ Let op: begint de zin met een apostrof, dan krijgt het tweede woord een hoofdletter. bv. 's <i>Ochtends</i>	
• persoonsnamen	56
bv. <i>Tine</i>	
• aardrijkskundige namen	58
→ landen, straten, plaatsen, provincies, rivieren, bergen bv. <i>Afrika</i>	
• afleidingen van aardrijkskundige namen	58
→ talen, nationaliteiten bv. <i>Afrikaans</i>	
• namen van (kerkelijke) feestdagen	57
bv. <i>Nieuwjaar</i>	
• personen en zaken die als heilig worden beschouwd bv. <i>Pater Damiaan</i>	
Je schrijft geen hoofdletter bij:	
• weekdays	
• maanden	
• seizoenen	
• windrichtingen	

1 Vul je identiteitskaart aan.

Mijn naam is _____
Straat: _____
Gemeente: _____
Deze gemeente ligt in de provincie _____
en in het land _____
Nationaliteit: _____
De taal die ik spreek is _____
Ik ben geboren op _____
en ik verjaar dit jaar op een _____
Joepie, binnenkort is het vakantie, nl. de _____
en dan vieren we het feest van _____

- 2** Geef de onderstreepte woorden de juiste kleur.
 eerste woord van een zin aardrijkskundige namen
 persoonsnamen afleidingen aardrijkskundige namen

Brugge dankt haar ontstaan aan een militaire vesting, gebouwd door de graaf van Vlaanderen, zeker niet vroeger dan 860-870, tegen de invallen van de Noormannen, en voor het eerst vermeld in 892.

De graaf, Boudewijn II, neemt in 892 de abdij van Arras in. De Franse koning komt met een leger af, maar de graaf trekt zich terug in de vesting van Brugge.

De koning staakt de achtervolging. De Noormannen vallen Gent aan in de tweede helft van de 9e eeuw. De monniken vluchten naar Sint-Wandrille in Normandië.

Hun goud en juwelen laten ze te Brugge achter om het 50 jaar later bij de kanunniken van Sint-Donaas te komen terugvragen. De monniken aanzagen Brugge als een veilige burcht.

Dat zijn geschiedkundige feiten: Brugge beheerste als militaire vesting volkomen de inham van het Zwin en dat wisten de Noormannen of Vikingen ook.

(Uit: didactische uitstap schooljeugd Brugge)

- 3** Schrijf de zinnen over met hoofdletters waar nodig.
 hasselt is de hoofdstad van de provincie limburg.

er zijn enkele oost-europese landen tot de EU toegetreden.

de premier van belgië heeft zijn ambtswoning in de wetstraat.

in het ieperse liggen er heel wat engelse en duitse soldaten.

andere namen voor god zijn jahwe en allah.

de rhône, de seine en de garonne zijn grote franse rivieren.

Woordpakket 6

positieve	ideale	het pensioen	de positie
de files	het ticket	het milieu	de kampioen
de subsidie	de politiek	definitief	de crisis
de ingenieur	het risico	kritisch	(de) religieuze
artistiek	het instituut	serieus	de realiteit

1 Schrijf de woorden van het woordpakket bij het juiste voorbeeldwoord.

woorden net als fabrikant		14
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	

woorden net als serieus en kampioen		31
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	

2 Rangschik de woorden alfabetisch.

positieve – pensioen – positie – politiek – milieu – kritisch

1 _____ 2 _____ 3 _____

4 _____ 5 _____ 6 _____

realiteit – instituut – risico – ideale – religieuze – ingenieur

1 _____ 2 _____ 3 _____

4 _____ 5 _____ 6 _____

3 Welk woord uit het woordpakket zoeken we?

plaatsbewijs _____

technoloog _____

het werkelijk zijn _____

overwinnaar van een wedstrijd _____

uitkering die men krijgt wanneer men te oud geworden is om nog te werken _____

bepaalde financiële steun _____

instelling _____

gevaar voor schade of verlies _____

omgeving waarin iemand thuishoort _____

rijen van achter elkaar staande voertuigen _____

periode van ernstige stoornis _____

4 Maak samengestelde woorden.
Schrijf de woorden op.

toegangs • • kampioen _____

milieu • • ticket _____

wereld • • files _____

olie • • crisis _____

monster • • bescherming _____

 Klaar? Zet een kruisje.

Maak oefening 5 op blz. 62.

Woordpakket 7

eventueel	de propaganda	de vertaling	uitermate
genoemde	seksuele	het testament	(het) negatief
individueel	de problematiek	voorheen	individuele
de atmosfeer	de organen	banale	eventuele
het toernooi	zodanig	het drama	seksueel

1 Schrijf de woorden van het woordpakket in het juiste kader.

woorden net als eventueel	8
_____	_____
_____	_____
_____	_____

woorden net als apen	44
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
!	Verenkelen: na een lange klank (<i>aa, ee, oo, uu</i>) verenkkel je.

andere woorden

2 Klap de woorden in klankgroepen.
Schrijf de woorden in de juiste kolom.

toernooi – atmosfeer – problematiek – negatief – voorheen – propaganda –
genoemde – drama – uitermate

woorden met
twee klankgroepen

woorden met
drie klankgroepen

woorden met
vier klankgroepen

3 Vul aan met *ueel* en *uele*.

ueel

uele

individ...		
seks...		
act...		
rit...		

4 Kleur de woorden met verenkeling rood.

organen	banale	verklappen	zodanig	vertaling
maaïen	grasmachine	gemeenschappelijk	samenleving	staan

5 Welk woord past bij de omschrijving?

intellectueel – contractueel – mentaliteit – illegale – generatie

al de individuen van eenzelfde trap in een voortplantingsreeks: _____

wijze van denken en voelen: _____

op het verstand betrekking hebbend: _____

onwettige, onrechtmatige, verboden: _____

voortvloeiend uit, volgens het contract: _____

Klaar? Zet een kruisje.

Maak oefening 6 op blz. 62.

Werkwoorden 3

- De **infinitief** vind je door *ik zal ...* ervoor te plaatsen.

45

- Het gebeurt **nu**: **tegenwoordige tijd** (t.t.)
- Het gebeurde **vroeger**: **verleden tijd** (v.t.)

- 1** Omcirkel de juiste tijd.
Schrijf de infinitief op.

infinitief
(*ik zal ...*)

De kerstvakantie nadert snel.	t.t.	v.t.	_____
Isara las een boek.	t.t.	v.t.	_____
De kunstenaar werkte heel de nacht.	t.t.	v.t.	_____
Opa en oma rustten op de bank.	t.t.	v.t.	_____
De buren verhuizen in de kerstvakantie.	t.t.	v.t.	_____
Wij mochten niet op het ijs.	t.t.	v.t.	_____
Zus reed met haar fiets naar huis.	t.t.	v.t.	_____
Mama bereidt het middagmaal.	t.t.	v.t.	_____

- 2** Schrijf de werkwoorden in de tegenwoordige tijd en de verleden tijd.

infinitief **tegenwoordige tijd** **verleden tijd**

rijden	ik	_____	ik	_____
lopen	Kim	_____	Kim	_____
broeden	de kip	_____	de kip	_____
zeggen	de juf	_____	de juf	_____
varen	het schip	_____	het schip	_____
zetten	jij	_____	jij	_____
maken	jullie	_____	jullie	_____
praten	mama	_____	mama	_____
eten	wij	_____	wij	_____
landen	de raket	_____	de raket	_____
doen	zus	_____	zus	_____
opstaan	papa	_____	papa	_____
kammen	de ruiters	_____	de ruiters	_____
vallen	broertje	_____	broertje	_____
branden	het	_____	het	_____

3 Vul de juiste vorm in.

- v.t. zien Pas toen _____ hij hoe we naar boven
v.t. zitten _____ te kijken.
v.t. volgen Hij _____ onze blik.
kennismaken “Ha zo, jullie hebben _____ met Waldo.”
t.t. kunnen “Ma ... meester ... hij _____ praten”,
v.t. stamelen _____ ik.
v.t. zien Ik _____ weer de grote zwarte hond en
v.t. horen _____ opnieuw die zware stem ...
t.t. spreken “Hij _____ ... net als ...”
v.t. onderbreken “Ja, net als wij, mensen”, _____ meester
Pluim me.
t.t. mogen “Hij _____ of liever,
t.t. bedoelen ik _____ dat kan toch, pratende papegaaien?”
v.t. weten “Euh ... ja, maar euh, ik _____ niet dat ze echt
v.t. kunnen _____ spreken.
t.t. bedoelen Ik _____ hele zinnen, zinnige dingen ...”,
v.t. antwoorden _____ ik, terwijl ik zenuwachtig
v.t. worden _____ van de stekende blik in de grote,
scherpe papegaaienogen.
v.t. weten “Ja, dat _____ ik ook niet”,
v.t. zeggen _____ Free.
t.t. hebben “Ik _____ er ooit een gezien op de kermis
v.t. zeggen maar die _____ alleen ‘getverdemme’ en
‘kobbekekraap’.”
v.t. klinken “Haaa! Stomme, achterlijke idioten zijn het!”, _____
het plots scherp vanaf de balustrade. “Een schande voor
ons edele ras zijn ze! Laten zich omkopen en tot de
stomste kunstjes verleiden voor een handvol pinda’s!
Ze zijn al even laf als al die andere afgerichte olifanten,
beren, dolfijnen en _____ zo maar door. Phoe!”
t.t. gaan
t.t. zijn “Toe nou, Waldo, het _____ al goed”,
v.t. sussen _____ meneer Pluim.
t.t. zeggen “Wat _____ u, meester?”,
v.t. snauwen _____ de papegaai verbolgen terug.

(Uit: *Meester Pluim en het praatpoeder*, Marc De Bel)